

Helsinki

Lukuvuosi 2021–2022

Tervetuloa kouluun!

Opas ekaluokkalaisten huoltajille

Sisältö

- 3 Tervetuloa kouluun!
- 4 Tärkeät päivämäärät
- 6 Mitä ja miten koulussa opiskellaan?
- 9 Iltapäivätoiminta koulun jälkeen
- 10 Tukea koulunkäyntiin, oppimiseen ja hyvinvointiin
- 13 Kielten opiskelu
- 16 Oppimisen arviointi
- 18 Käytännön asioita
- 20 Osallisuutta ja kestäväää kehitystä
- 23 Kodin ja koulun yhteistyö

Tervetuloa kouluun!

Lapsenne aloittaa ensi syksynä ensimmäisen luokan. Opinpolku on alkanut varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kautta sekä jatkuu peruskoulun jälkeen toisella asteella. Haluamme tarjota kaikille lapsille turvallisen ja innostavan opinpolun sekä monipuoliset koulutusmahdollisuudet.

Helsingissä panostetaan koulutukseen. Haluamme, että kaikki lapset saavat laadukasta opetusta, ja jokainen lapsi otetaan huomioon mahdollisimman hyvin yksilönä yhteisöllisyyttä unohtamatta. Ekaluokkalaiselle on rakennettu monenlaisia tukiverkostoja ja erityistä tukea tarvitseville lapsille on tarjolla apua.

Koulun opetuksessa korostetaan oppimisen iloa, yhdessä tekemistä, kokeilemistä ja keksimistä. Oppiminen liitetään tosielämän ilmiöihin, ja jokainen oppilas opiskelee vuoden aikana vähintään kaksi tällaista pitkäkestoista kokonaisuutta.

Turvallisuus syntyy siitä, että lapsesta välitetään, häntä kuunnellaan ja hän tuntee koulutyön olevan luonteva osa arkeaan. Siksi kodin ja kou-

lun yhteistyö on erityisen tärkeää. Peruskoulut järjestävät ensimmäisen luokan aloittavien lasten vanhemmille vanhempainiltoja. Näihin tilaisuuksiin kannattaa osallistua, ja muutenkin kannattaa olla yhteydessä lapsen tulevaan kouluun jo ennen koulun alkua.

Ensimmäisen vieraan tai toisen kotimaisen kielen eli A1-kielen opettaminen aloitetaan ensimmäisellä luokalla ja kielivalinta tehdään kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Kielitaidon kehittyminen alkaa jo varhaislapsuudessa ja 1. luokalla oppimisessa ovat merkittävässä roolissa ilo, leikinomaisuus ja luovuus. Oppiminen painottuu alussa lasten suullisen kielitaidon kehittämiseen sekä kieleen ja kulttuuriin tutustumiseen.

Toivotan kaikille koulunsa aloittaville lapsille ja heidän vanhemmilleen hyvää, turvallista lukuvuotta 2021-2022!

Outi Salo, perusopetusjohtaja
kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Helsingin kaupunki

Lukijalle

Tästä oppaasta saat tietoa peruskoulun aloittamisesta. Kaikista käytännön asioista saat lisätietoa lapsesi omasta lähikoulusta ja sen kotisivuilta. Sieltä saat myös tiedot mahdollisista tiedotustilaisuuksista. Painotettua opetusta järjestävät koulut tiedottavat omilla kotisivuillaan soveltuvuuskokeista ja niiden ajankohdista.

Tärkeät päivämäärät 2020–2021

16.11.2020–21.1.2021

Koulut voivat pitää tiedotustilaisuuksia. Tilaisuudet järjestetään koronatilanteen vuoksi pääsääntöisesti verkkotilaisuuksina. Koulut voivat poikkeustapauksissa järjestää tiedotustilaisuuksia koulun tiloissa, jolloin noudatetaan Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen turvallisuus- ja hygieniaohteita sekä ohjeita kokoontumisrajoituksista. Ajankohdat löytyvät koulujen kotisivuilta edu.hel.fi/kouluhaku.

ke 13.1.2021

Sähköinen kouluun ilmoittautuminen alkaa. Lisätietoa ilmoittautumistavasta ja aikataulusta kerrotaan vuodenvaihteessa toimitettavan oppivelvollisuusilmoituksen yhteydessä.

14.–29.1.2021

välisenä aikana oppilaan ja huoltajien kuuleminen lähikoululla erityisen tuen päätöstä varten.

ke 20.1.2021 klo 8–10 tai 17–19

Ilmoittautuminen omalla lähikoululla. Ottakaa oppivelvollisuusilmoitus mukaan.

pe 29.1.2021

Sähköinen kouluun ilmoittautuminen päättyy.

pe 29.1.2021

Jos perhe muuttaa Helsinkiin ilmoittautumisen päättymisen jälkeen ja haluaa lapsen lähikouluun, huoltajan tulee ottaa yhteyttä lähikoulun rehtoriin, joka tekee oppilaaksiottopäätöksen. Oman asuinosoitteen mukainen lähikoulu löytyy hel.fi/palvelukartta.

pe 5.3.

Koulu postittaa oppilaaksiottopäätöksen oppilaan kotiin. Päätös erityisestä tuesta erityisluokalla postitetaan kotiin.

ma 22.3.

Iltapäivätoiminnan hakuaika alkaa

pe 23.4.

Iltapäivätoiminnan hakuaika päättyy

ke 11.8.

Lukuvuosi alkaa. Katso oman koulun kotisivuilta, mihin aikaan koulu alkaa keskiviikkona 11.8.

Lisätietoa netistä

edu.hel.fi/tervetuloakouluun

- mm. kouluun ilmoittautumisen ohjeet, lomakkeet ja usein kysytyt kysymykset.

hel.fi/palvelukartta

- Opetus ja koulutus -kohdassa opetukseen liittyvät Helsingin palvelut kartalla.

edu.hel.fi/kouluhaku

- Helsingin kaikki koulut aakkosittain ja kouluasteittain jaoteltuna.

Oman koulun kotisivut

- mm. koulun opetussuunnitelma, kielitarjonta, koulujen työ- ja lomaajat.

Lomakkeet

- Kaikki tarvittavat lomakkeet löytyvät osoitteesta edu.hel.fi/tervetuloakouluun.

Lähikoulu löytyy omalta asuinalueelta

Lapsen oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jolloin hän täyttää seitsemän vuotta. Koulu alkaa syyslukukauden 2021 alussa niillä lapsilla, jotka ovat syntyneet vuonna 2014. Helsinki on jaettu oppilaaksiottoalueisiin. Kaupunki osoittaa jokaiselle lapselle koulupaikan hänen oman alueensa peruskoulusta, joka on ns. lähikoulu. Kotia lähinnä sijaitseva koulurakennus ei välttämättä ole lapsen lähikoulu. Lähikoulu on useimmiten kävelymatkan päässä. Kouluverkko on suunniteltu siten, että lähes kaikki oppilaat voivat opiskella koko peruskouluaikansa oman asuinalueensa lähikoulussa. Jos oppilas käy yhtenäistä peruskoulua, jossa on 1.–9. luokat, koulua ei tarvitse vaihtaa 7. luokalle siirryttäessä. Helsingissä toimii kaupungin omien peruskoulujen rinnalla yksityisiä sopimuskouluja, jotka kuuluvat kaupungin palveluverkkoon. Lisäksi Helsingissä on yksityisiä kouluja ja valtion kouluja.

Lapsen tarvitsema erityinen tuki pyritään järjestämään ensisijaisesti lähipalveluna joko integroidusti muun opetuksen yhteydessä tai erityisluokalla omassa tai alueen koulussa. Vaativaa ja moniammatillista erityistä tukea oppimiseensa ja kuntoutumiseensa tarvitsevat lapset, joilla on vakavia psyykkisiä pulmia, moni- tai vaikeavammaisuutta, kehitysvammaisuutta tai autismikirjoa, erityisopetus järjestetään keskitettynä palveluna, jolloin koulupaikka voidaan osoittaa muuhun kuin omaan lähikouluun. Vaativan erityisen tuen palveluihin kuuluvat tuetut erityisluokat, pidennetyn oppivelvollisuuden erityisluokat sekä erityiskoulut.

Oppilaaksioton perusteet

Oppilaaksioton perusteet ja siihen liittyvät kasvat- ja koulutuslautakunnan ja sen suomenkielisen jaoston päätökset löytyvät edu.hel.fi/tervetuloakouluun-sivustolta. Oppilaaksioton perusteet ovat saatavilla myös kouluista sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan neuvonnasta (s-posti: kasvatusjakoulutus@hel.fi, puh. 09 310 44986).

Painotettu opetus

Koulut voivat tarjota painotettua opetusta, johon oppilaat valitaan soveltuvuuskokeella koko kaupungin alueelta. Painotettua ainetta opiskellaan yleensä 1–2 viikkotuntia oppiaineen valtakunnallista vähimmäistuntimäärää enemmän. Painotettu opetus alkaa 1., 3. tai 7. luokalla. Soveltuvuuskokeella valituista oppilaista voidaan muodostaa joko oma ryhmä tai oppilaat voidaan sijoittaa muiden kanssa samaan luokkaan. Tällöin vain painotetun oppiaineen, esimerkiksi musiikin tunnit pidetään omassa ryhmässä.

1. luokalla alkava painotettu opetus

- Musiikki: Porolahden peruskoulu, jossa musiikin opetus järjestetään yhteistyössä Itä-Helsingin musiikkiopiston kanssa.

Kaksikielinen opetus

Helsingissä oppilailla on mahdollisuus saada kaksikielistä opetusta. Kaksikielisen opetuksen eri muotoja ovat: kielikylopyopetus, laajamittainen kaksikielinen opetus ja kielirikasteinen opetus.

- katso s. 16

Hakeutuminen muuhun kuin lähikouluun

Lapsi voi hakeutua myös muuhun kuin lähikouluun. Lähikouluun otetaan aina ensisijaisesti omalta alueelta tulevat oppilaat, mutta jos tilaa on, myös muita voidaan ottaa valintaperusteiden osoittamassa järjestyksessä. Tällöin huoltajat vastaavat oppilaan mahdollisesta kuljettamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Mitä ja miten koulussa opiskellaan?

Opetussuunnitelma on koulun toiminnan ja opetuksen perusta, joka kertoo, miten koulussa työskennellään ja mitä koulu työssään painottaa. Koulun opetussuunnitelmaan voi tutustua e-OPS-sivuilla <https://ops.edu.hel.fi/ops/>. Kahden ensimmäisen kouluvuoden aikana opetellaan perustietoja ja -taitoja. Lasta kannustetaan tuomaan esille omia ideoita ja kiinnostuksensa kohteita.

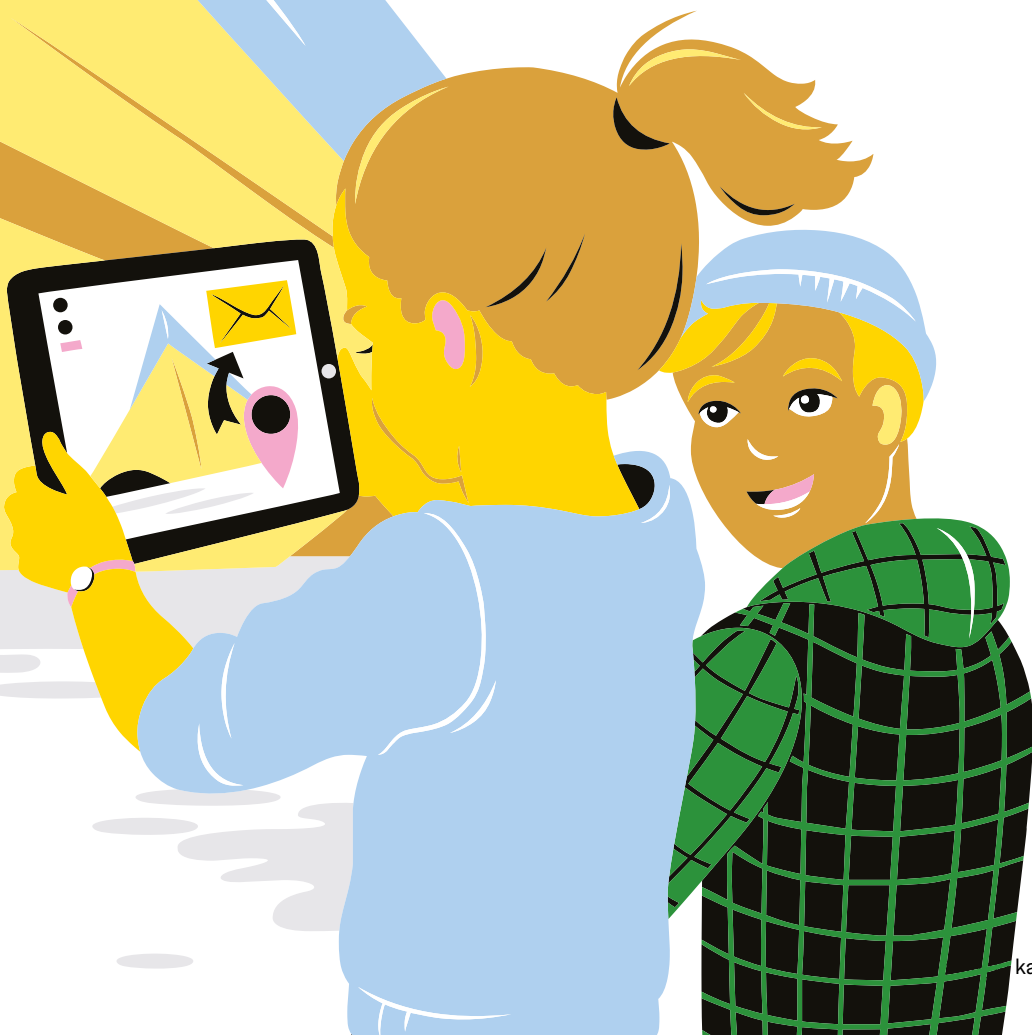
Toimiva oppimisympäristö tukee lapsen oivallusta itsestään hyvänä oppijana. Kaikki koulun ja lähiympäristön tilat ovat oppimisen tiloja ja myös digitaalisuutta hyödyntäen laajenee koko Helsingin kaupunki oppimisympäristöksi. Koulun tavoitteena on vahvistaa lapsen tulevaisuudessa tarvitsemää laaja-alaista osaamista ajattelun ja arjen taidoissa sekä yhdessä toimimisessa. Jokainen lapsi opiskelee vähintään kaksi oppiainerajaa ylittävää, pitkäkestoista ilmiöpohjaista kokonaisuutta lukuvuoden aikana. Ilmiöpohjaisuus tarkoittaa opiskelua, jossa tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä oppiainerajat ylittäen.

Lapsi oppii, kokee ja luo asioita yhdessä toisten kanssa. Turvallinen ja ilmapiiriltään ystävällinen ympäristö on edellytys oppimiselle. Se edistää osallisuutta ja hyvinvointia. Opettajan, oppilaan ja koko ryhmän välinen vuorovaikutus on tärkeä oppimisen perusta.

”Hyvä oppimisen
ympäristö tukee
lapsen käsitystä
itsestään hyvänä
oppijana.”

Kouluviikkoa ohjaa lukujärjestys. 1.-2. luokalla opetusta on vähintään 21 viikkotuntia. Oppitunnin pituudet voivat vaihdella kouluit-
tain. Yhdessä oman luokanopettajan kanssa voi myös työskennellä toinen luokanopettaja, erityisopettaja, suomi toisena kielenä -opettaja. Luokassa voi toimia myös koulunkäyntiavustaja. Osan opiskeluajasta luokka voi olla jaettuna erilaisiin ja erikokoisiin ryhmiin. Oppilaat saavat koulusta maksutta oppikirjat ja muun oppimateriaalin. Peruskoulussa 1. luokalta alkavia kaikille yhteisiä oppiaineita ovat äidinkieli ja kirjallisuus, A1-kieli, matematiikka, ympäristöoppi, uskonto tai elämäkatsomustieto sekä taide- ja taito-aineet musiikki, kuvataide, käsityö ja liikunta. Tarkempaa tietoa katsomusopetuksesta ja oman uskonnon opetukseen hakeutumisesta saa omasta koulusta. Koulu tiedottaa huoltajille lukuvuoden alussa koulussa järjestettävistä uskonnollisista tilaisuuksista. Huoltaja päättää, osallistuuko oppilas näihin tilaisuuksiin.

Iltapäivätoiminta

Iltapäivätoimintaa koulun jälkeen

Helsingissä järjestetään 1.–2.-luokkalaisille ja erityisen tuen oppilaille iltapäivätoimintaa koulupäivän jälkeen. Toiminta on valvottua ja ohjattua lasten vapaa-ajan toimintaa. Lapsilla on mahdollisuus leikkiä omia leikkejä, liikkua, pelata, ulkoilla, tavata kavereita ja rentoutua sekä osallistua ohjattuun toimintaan sisällä ja ulkona. Toimintaa suunnitellaan yhdessä koululaisten kanssa. Toiminnan sisällön suunnittelussa hyödynnetään myös kaupungin taide-, liikunta- ja kulttuuripalvelujen tarjontaa sekä monimuotoista kaupunkiluontoa. Yhdessä koululaisten kanssa luomme kunnioittavan, turvallisen ja avoimen ilmapiirin. Iltapäivätoiminnassa ohjaajat huolehtivat lasten toiminnasta ja turvallisuudesta iltapäivän ajan.

Toiminnan aikana lapselle tarjotaan välipala. Lapset ovat myös vakuutettuja. Toiminnasta peritään kiinteä kuukausimaksu johon voi hakea huojennusta. Hakuaika toimintaan on 22.3.–23.4.2021. Päätökset postitetaan koteihin heinäkuun alkuun mennessä. Mukaan voi hakea myös lukuvuoden aikana.

Toimintaa on kouluilla, leikkipuistoissa ja koulun lähellä olevissa tiloissa. Toimintaa järjestää kaupunki ja kaupungilta avustusta saavat erilaiset iltapäivätoiminnan palveluntuottajat.

Tiedot iltapäivätoimintapaikoista
iltapaivahaku.hel.fi

Lisätiedot: hel.fi/iltapaivatoiminta

Koulujen loma-ajan toiminta

Koululaisten loma-aikoina leikkipuistoissa järjestetään ”Säpinää ja toimintaa”-retkiä, päiväleirejä tapahtumia ja mukavaa tekemistä koululaisille. Ohjelmasta tiedotetaan lomien lähestyessä leikkipuistojen kotisivuilla.

Kehitysvammaisille ja autistisille lapsille järjestetään keskitettyä lomatoimintaa koulujen loma-aikoina ja kesälomalla koulujen tiloissa. Toiminta on tarkoitettu niille koululaisille, joiden huoltajat ovat töissä loma-aikana.

Aamupäivätoiminta

Oppivelvollisuusilmoituksen yhteydessä on tarkemmat ohjeet aamutoiminnan järjestämisestä.

Tukea koulunkäyntiin, oppimiseen ja hyvinvointiin

Koulussa lapsi saattaa tarvita tukea, jotta hän voi kehittää omia taitojaan ja osaamistaan mahdollisimman hyvin. Kodin rooli ja yhteistyö koulun kanssa lapsen oppimisen ja kasvun tukemisessa on tärkeää. Koulussa on mahdollisuus saada monenlaista tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin.

Tukitoimia voivat olla esimerkiksi

- ▶ monipuoliset ja vaihtelevat tehtävät
- ▶ opiskelu joustavissa opetusryhmissä
- ▶ tukiopetus
- ▶ osa-aikainen erityisopetus
- ▶ oppilashuollon palvelut

Jos lapsi tarvitsee oppimiseensa ja koulunkäyntiin säännöllistä tukea ja yhtä aikaa monenlaisia tukitoimia, hän on oikeutettu saamaan tehostetua tukea. Tällöin yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa laaditaan oppimissuunnitelma, johon kirjataan tavoitteet ja tukitoimet. Lapsen oppimista ja koulunkäyntiä sekä tukitoimien riittävyttä arvioidaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Jos lapsi tarvitsee enemmän tukea, voi erityinen tuki olla tarpeen. Erityinen tuki voidaan toteuttaa lähikoulussa omassa luokassa, erityisluokassa tai erityiskoulussa. Erityisen tuen päätöksen jälkeen laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämisestä koskeva suunnitelma (HOJKS). Erityisen tuen päätös tarkistetaan aina tuen tarpeen muuttuessa sekä perusopetuslain mukaisesti toisen vuosiluokan jälkeen ja ennen seitsemännelle vuosiluokalle siirtymistä.

Oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen kuuluu kaikille koulun aikuisille. Koulussa toimii yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, johon kuuluvat yleensä rehtori, erityisopettaja, koulupsykologi, koulukuraattori ja terveydenhoitaja ja tapauskohtaisesti myös oppilaiden ja huoltajien sekä koulun ulkopuolisten tahojen osallisuus on tärkeää. Tämän ryhmän tehtävänä on seurata ja edistää sekä oppilaiden että oppimisympäristön turvallisuutta ja hyvinvointia. Koulussa käytetään vuorovaikutustaitoja vahvistavia ohjelmia ja kaikilla kouluilla on toimintamallit kriisi- ja kiusaamistilanteiden varalle. Yksittäisen oppilaan tilanteen selvittämiseksi kootaan tarvittaessa yhteistyössä huoltajien ja oppilaan kanssa monialainen asiantuntijaryhmä, johon voi kuulua jäseniä myös koulun ulkopuolisilta tahoilta.

Jokaiselle koululle on nimetty:

Kuraattori

- ▶ auttaa, jos oppilaalla on pulmia koulunkäynnissä, vuorovaikutuksessa kavereiden kanssa tai jos hänen elämässään on ollut suuria muutoksia
- ▶ selvittää, ohjaa ja antaa neuvontaa kasvatukseen ja kotitilanteeseen liittyvissä asioissa

Koulupsykologi

- ▶ auttaa oppimiseen, keskittymiseen ja mielen terveyteen liittyvissä pulmissa
- ▶ selvittää, ohjaa ja antaa neuvontaa kasvatukseen ja kotitilanteeseen liittyvissä asioissa

Terveydenhoitaja

- ▶ mm. tapaa oppilaan lukuvuosittain terveystarkastuksessa

Koululääkäri

- ▶ mm. tekee laajan terveystarkastuksen kaikille 1.-, 5.- ja 8.-luokkalaistalle

Oppilashuollon palvelut ovat maksuttomia.

Koulun kielitarjonta

- löytyy koulun kotisivuilta
ja osoitteesta
edu.hel.fi/kouluhaku

Kielten opiskelu alkaa kaikilla 1. luokalla

Koulun aloittaminen tarkoittaa myös ensimmäisen vieraan tai toisen kotimaisen kielen opiskelun aloittamista. Tätä kieltä kutsutaan A1-kieleksi. Oppilaat opiskelevat A1-kieltä kaksi tuntia viikossa. Ensimmäisinä vuosina painotetaan erityisesti suullisen kielitaidon harjoittelua. Kieltä opitaan pelien, leikkien, laulujen ja muun toiminnan kautta. Opetuksen tavoitteena on innostaa ja motivoida oppilaita kiinnostumaan kielistä ja kielen opiskelusta.

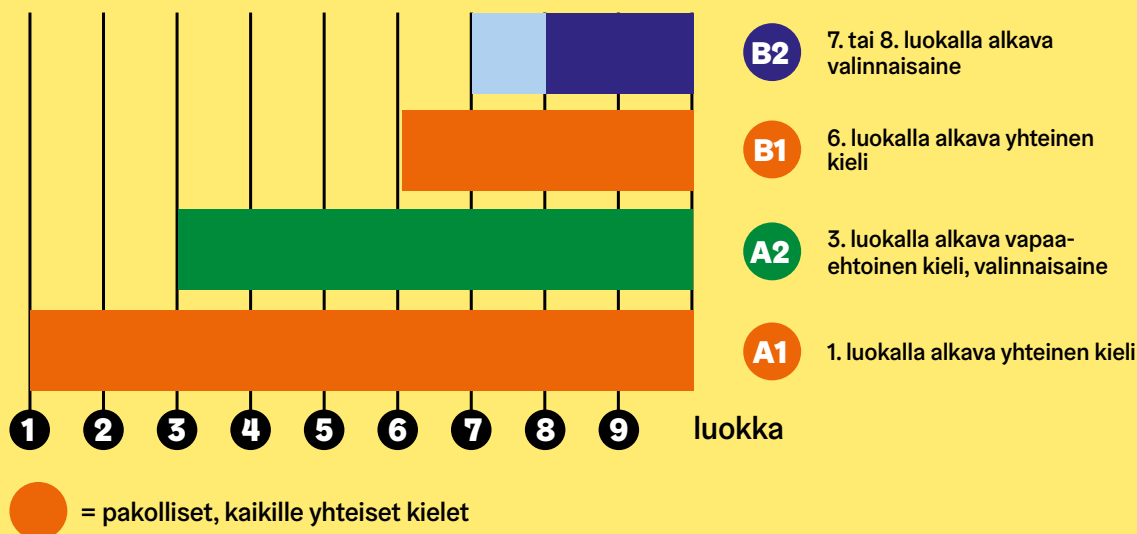
Myöhemmin perusopetuksen aikana opiskellaan myös muita kieliä. Toisen kaikille yhteisen kielen eli B1-kielen opiskelu aloitetaan kuudennelta luokalta. Tämän lisäksi oppilailla on mahdollisuus opiskella valinnaista A2-kieltä kolmannelta luokalta alkaen ja kahdeksannelta ja joissain tilanteissa 7. luokalta alkaen. Jokaisen oppilaan on opiskeltava toista kotimaista kieltä eli ruotsia viimeistään 6. luokalta alkaen.

A1-kielenä voi Helsingissä opiskella englantia, espanjaa, kiinaa, pohjoissaamea, ranskaa, ruot-

sia, saksaa, venäjää tai viroa. Kaikissa kouluissa ei ole mahdollista opiskella kaikkia näitä kieliä. Suurimmassa osassa kouluja A1-kielen voi valita vähintään kahdesta vaihtoehdosta, mutta joissakin kouluissa valikoimaan kuuluu vain englanti.

Oman lähikoulun kielitarjonta löytyy koulun verkkosivuilta. Huoltaja ilmoittaa lapsen kielitoiveet kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Tarkeempia tietoja kielen opiskelusta ja opetuksesta saa koulujen infotilaisuuksista ja esiopetuksen vanhempainilloista.

Peruskoulun kieliopinnot

Kielikylpyopetus

Ruotsin kielikylpyohjelma alkaa varhaiskasvatuksessa tai esiopetuksessa ja jatkuu perusopetuksen kouluissa. Kielikylvyssä koulutulokkaat jatkavat oman kielikylpypolkunsa mukaisessa koulussa.

Englanninkielinen opetus

Englanninkielisessä opetuksessa kaikki opetus annetaan englanniksi lukuun ottamatta suomen kieli ja kirjallisuus –oppiaineen opetusta. Opetukseen hakevalta edellytetään äidinkielenomaista englannin kielen taitoa. Hakijan ei tarvitse osata suomea. Englanninkielisen opetuksen tavoitteet ja sisällöt ovat samat kuin suomenkielisessä opetuksessa. Ressun peruskoulussa englanninkielinen perusopetus järjestetään International Baccalaureate -ohjelmien mukaisesti.

Englanninkieliseen opetukseen haetaan ilmoittautumalla soveltuvuuskokeeseen, joka järjestetään tammikuussa. Soveltuvuuskokeessa testataan hakijan englannin kielen taitoa. Hakijan ei tarvitse osata lukea tai kirjoittaa soveltuvuuskokeessa.

Suomea osaaville hakijoille kaksikielinen suomi-englanti –opetus on hyvä ratkaisu, jos tavoitteena on vahvan englannin kielen taidon hankkiminen perusopetuksen aikana. Katso lisätietoja seuraavasta osiosta.

Englanninkielinen opetus

- Maunulan ala-asteen koulu
- Ressun peruskoulu

Laajamittainen kaksikielinen opetus

Helsingissä tarjotaan kaksikielistä opetusta englannin, espanjan, kiinan, venäjän ja viron kielellä. Lisäksi Pasilan peruskoulussa järjestetään kaksikielistä pohjoissaame-suomi -opetusta. Pohjoissaamen ei tarvitse olla luokalla opiskelevan äidinkieli ja opetukseen voivat ilmoittautua kaikki pohjoissaamen kielestä kiinnostuneet ja/tai sen vaikutuspiirissä kasvaneet lapset.

Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa oppilaat opiskelevat kaikkia oppiaineita suomeksi ja kohdekielellä. Opetuksesta 25%-50% toteutetaan kohdekielellä riippuen vuosiluokasta ja koulukohtaisesta painotuksesta. Oppilaan kielitaito kehittyy hänelle uudessa kielessä vahvaksi. Lisäksi opiskelu kahdella kielellä kehittää ongelmanratkaisutaitoja, joustavaa ajattelua ja sopeutumiskykyä erilaisiin tilanteisiin. Kaksikielisessä opetuksessa opetussuunnitelman sisällöt ja tavoitteet ovat samat kuin yksikielisessä opetuksessa.

Kaksikieliseen opetukseen haetaan ilmoittautumalla soveltuvuuskokeeseen, joka järjestetään tammikuussa. Soveltuvuuskokeessa testataan hakijan valmiuksia opiskella kahdella kielellä. Hakijan ei tarvitse osata lukea tai kirjoittaa soveltuvuuskokeessa.

Pohjoissaame-suomi –opetukseen haettaessa ei kuitenkaan järjestetä soveltuvuuskoetta vaan kaikki halukkaat voivat ilmoittautua opetukseen.

Laajamittainen kaksikielinen opetus

Suomi-englanti

- Kulosaaren ala-asteen koulu
- Töölön ala-asteen koulu
- Malmin peruskoulu
- Vesalan peruskoulu
- Laajasalon peruskoulu

Suomi-espanja

- Käpylän peruskoulu

Suomi-kiina

- Meilahden ala-asteen koulu

Suomi-viro

- Latokartanon peruskoulu

Suomi-venäjä

- Myllypuron peruskoulu

Suomi-pohjoissaame

- Pasilan peruskoulu

Lisätietoja soveltuvuuskokeista löytyy edu.hel.fi/tervetuloakouluun-sivulta

Kielirikasteinen suomi-englanti-opetus

Helsingissä tarjotaan kielirikasteista opetusta englannin kielellä. Kielirikasteisessa opetuksessa oppilaat opiskelevat kaikkia oppiaineita suomeksi ja englanniksi. Englannin osuus opetuksesta on 10-25%. Opiskelu kahdella kielellä kehittää ongelmanratkaisutaitoja, joustavaa ajattelua ja sopeutumiskykyä erilaisiin tilanteisiin. Kielirikasteisessa opetuksessa opetussuunnitelman sisällöt ja tavoitteet ovat samat kuin yksikielisesä opetuksessa.

Kielirikasteiseen opetukseen otettaessa ei järjestetä soveltuvuuskoetta. Kielirikasteinen opetus on tarkoitettu kaikille koulun oppilaaksi- toalueen oppilaille.

Kielirikasteinen opetus

- Itäkeskuksen peruskoulu
- Jätkäsaaren peruskoulu
- Kaisaniemen ala-asteen koulu
- Kannelmäen peruskoulu
- Lauttasaaren ala-asteen koulu
- Merilahden peruskoulu
- Pikku-Huopalahden ala-asteen koulu
- Ruoholahden ala-asteen koulu
- Siltämäen ala-asteen koulu
- Taivallahden peruskoulu
- Vattuniemen ala-asteen koulu

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärä

Oppilas voi opiskella suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) –oppimäärää, jos oppilaan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame tai oppilas on monikielinen. Oppilaan suomen kielen taitotas arvioidaan koulussa, mutta huoltaja päättää, opiskeleeko oppilas suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärää. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärän mukaisesti voi opiskella, kunnes oppilaan kielitaito riittää suomen kieli ja kirjallisuus –oppimäärän opiskeluun. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –opetus ei ole tukiope- tusta tai erityisopetusta, eikä se lisää oppilaan viikoittaista tuntimäärää. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –oppimäärän opetus voi tapahtua joko erillisissä S2-ryhmissä tai suomen kieli ja kirjallisuus –tunneilla.

Oman äidinkielen opetus

Helsingin kaupunki tarjoaa oman äidinkielen, kotikielen tai ulkomailla hankitun kielen ylläpi- to-opetusta. Opetusta järjestetään oppilaiden ilmoittautumisten perusteella. Opiskelu on perusopetusta täydentävää opetusta, joka lisää viikoittaista tuntimäärää 2 tunnilla. Opetukseen osallistumisesta annetaan sanallisen todistus lukuvuositolodistuksen liitteenä.

Opetukseen voivat ilmoittautua oppilaat, joiden äidinkieli tai kotikieli on muu kuin suomi, oppilaat, joiden lähisuvun äidinkieli tai kotikieli on romani tai saame sekä paluumuuttajaoppilaat, jotka haluavat osallistua ulkomailla hankitun kielitaidon ylläpito-opetukseen. Ilmoittautuminen opetukseen tapahtuu kouluun ilmoittautumisen yhteydessä tai omalla koululla. Opetukseen osallistuminen on vapaaehtoista, mutta ryhmään ilmoittautumisen jälkeen oppilaalta edellytetään säännöllistä osallistumista oppitunneille. Ope- tusta ei välttämättä järjestetä omalla koululla, vaan alueellisesti useamman koulun oppilaita yhdistäen.

Oppimisen arviointi

Arvioinnin tehtävä

Koulussa tapahtuvan arvioinnin tehtävä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaan kykyä itsearviointiin. Oppimisen arviointi pohjautuu opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin tavoitteisiin ja kuvauksiin oppilaan hyvästä osaamisesta. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä arvioidaan monipuolisesti yksilölliset tavoitteet huomioiden. Käytännössä tämä tarkoittaa lukuvuoden aikaista arviointia sekä arviointia lukuvuoden päättyessä. Ennen uutta opetussuunnitelmaa lukuvuositoloituksia ja arvosanoja pidettiin usein oppilaan kaiken osaamisen mittarina. Näin ei enää toimita. Arviointi ohjaa ja tukee oppilaan yksilöllisen oppimisen vaiheita yksittäisten suoritusten sijaan. Arvioinnin tehtävä on vahvistaa oppilaan luottamusta omaan kykyihinsä ja vahvuuksiinsa.

Lukuvuoden aikainen arviointi

Oppilas saa lukuvuoden aikana säännöllisesti arviointipalautetta osana opetusta ja työskentelyä. Palautetta annetaan luontevasti eri tavoin osana päivittäistä työskentelyä. Palautteen avulla oppilas ymmärtää, mitkä ovat oppimisen tavoitteet. Arvioinnin tehtävä on auttaa oppilasta oivaltaamaan, miten hän itse voi vaikuttaa oppimiseensa ja edistymiseensä. Oppilaan itsearviointitaitojen ja vertaispalautetaitojen kehittyminen on tärkeä osa koulussa tapahtuvaa arviointia.

Arviointi lukuvuoden päättyessä

Lukuvuoden päättyessä oppilas saa lukuvuositoistuksen. Se ilmaisee sanallisesti tai numeroin, miten oppilas on lukuvuoden aikana saavuttanut tavoitteet eri oppiaineissa. Oppilaita ei vertailla keskenään. Vuosiluokkien 1–3 todistuksissa käytetään yksinomaan sanallista arviointia ja arviointi kohdistuu oppilaan oppimiseen, edistymiseen sekä yleisiin opiskelu- ja työskentelytaitoihin.

Vuosiluokilla 4–9 käytetään numeroarviointia.

Vuorovaikutus

Hyvä arviointi on opettajien ja oppilaiden välistä vuorovaikutusta myönteisessä ilmapiirissä. Lukuvuoden aikana oppimista käydään läpi oppilaan, opettajan ja vanhempien kesken keskustellen. Apuna keskustelussa ovat arvioinnin työkalut kuten portfolio, itse- ja vertaispalautteet. Huoltajien luottamus oppilaan kykyihin vaikuttaa merkittävästi oppilaan kuvaan itsestä oppijana. Arviointipalautteen lähtökohtana on oppilaan vahvuudet eli se, mikä on toimivaa ja hyvää.

Käytännön asioita

Koulutyö ja loma-ajat

Koulunkäynti on oppilaan työtä. Koulujen työ- ja loma-ajat voivat vaihdella jonkin verran kouluittain. Perheen lomat on aiheellista sovittaa koulun loma-aikoihin, koska poissaolo vähentää oppilaan saamaa opetusta. Vanhemmat voivat anoa erityisestä syystä lapselle vapautusta koulunkäynnistä. Tällöin vanhempien on huolehdittava siitä, että lapsi tekee hänelle annetut tehtävät. Näin varmistetaan, ettei poissaolosta aiheudu haittaa lapsen oppimiselle.

Kouluruokailu ja välipalat

Oppilaat saavat jokaisena koulupäivänä maksuttoman aterian. Iltapäivisin kouluravintolasta on mahdollista ostaa välipala.

Koulumatkaetuus

Koulumatkaetuus voi olla koululaisen matkakortti (HSL) tai erityiskuljetus. Matkakortin voi saada vain Helsingissä asuva oppilas Helsingin kaupungin kouluun. Oppilaan koulumatkan ollessa kodista kouluun yli 2 kilometriä, huoltaja voi anoa hänelle matkakortin. Matkakorttiin on oikeutettu myös oppilas, joka

- opiskelee painotettua opetusta tai kielikylpy-opetuksessa muussa kuin omassa lähikoulussa
- opiskelee erityisluokalla muussa kuin omassa lähikoulussa
- jos koulumatka on enemmän kuin 2 kilometriä.

Erityiskuljetusta huoltaja voi anoa, jos oppilas ei vammaan tai sairauden tai muun erityisvaikeuden takia kykene suoriutumaan koulumatkasta itsenäisesti.

Vakuutukset

Helsingin kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat tapaturmien varalta. Vakuutukset eivät koske oppilaiden henkilökohtaista omaisuutta.

Osallisuutta ja kestävää kehitystä

Helsingin kaupungin opetussuunnitelma kannustaa oppilaita aktiivisuuteen koulun opetuksen, toimintakulttuurin ja oppimisympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä. Oppilas on aktiivisesti mukana oman oppimisensa suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Aktiivisuus ja sitoutuminen koulun toimintaan parantaa kouluviihtyvyyttä ja oppimistuloksia. Osallisuudella on myös suuri merkitys koulujen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Oppilaat sitoutuvat yhdessä opettajien kanssa työskentelemään määrätietoisesti tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen koulun eteen. Kaikissa peruskouluissa toimii oppilaskunta, jolle valitaan vuosittain oppilaskunnan hallitus. Kaikki peruskoulut ovat mukana Helsingin kaupungin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudissa, jonka tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten osallisuutta. Helsingin peruskouluissa edistetään kestävää kehitystä. Koulussa käytetään säästeliäästi energiaa, vettä ja materiaaleja ja lajitellaan jätteet. Kaikki Helsingin peruskoulut ovat liittäneet ympäristöohjelman osaksi toimintasuunnitelmaansa. Lähes kaikissa kaupungin peruskouluissa toimii oppilaiden ympäristöryhmä, joka kehittää koulun ympäristötyötä yhdessä oppilaiden ja opettajien kanssa.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on tukea oppilaan terveen kasvun ja oppimisen edellytyksiä ja koko kouluyhteisön hyvinvointia. Onnistunut yhteistyö perustuu avoimeen, tasavertaiseen ja luottamukselliseen vuorovaikutukseen. Kodin ja koulun yhteistyön periaatteet ja toimintatavat on kuvattu jokaisen koulun opetussuunnitelmassa. Käytännön yhteistyöstä ja toiminnasta sovitaan yhdessä koulun ja huoltajien kanssa. Kodin ja koulun yhteistyö on vastavuoroista. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta ja oppivelvollisuudesta. Koulun tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja oppimista kouluyhteisön jäsenenä. Jos lapsi on pois koulusta, huoltajien velvollisuus on ilmoittaa siitä välittömästi.

Vanhempien omat verkostot ja koulun johtokunta

Vanhemmat voivat tutustua toisiinsa koulun järjestämissä tilaisuuksissa tai vanhempien perustaman luokkatoimikunnan tapahtumissa. Usein kouluissa toimii myös vanhempainyhdistys, joka tukee koko koulun toimintaa. Jokaisessa koulussa toimii johtokunta, johon kuuluvat vanhempien keskuudestaan ehdottamat edustajat ja oppilasedustaja. Helsingin kasvatus- ja koulutuslautakunta tekee virallisen päätöksen jäsenistä neljäksi vuodeksi. Oppilaiden edustajilla on johtokuntien kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Johtokunta hyväksyy vuosittain koulun opetussuunnitelmaan perustuvan toimintasuunnitelman, järjestyssäännöt sekä päättää määrätyissä kurinpidollisissa asioissa.

Vinkkejä ekaluokkalaisten vanhemmille

- Ole kiinnostunut lapsesi koulunkäynnistä.
- Anna aikaasi ja ole läsnä.
- Varmista, että lapsellasi on turvallinen olo ja että hän kokee saavansa rakkautta.
- Tue lastasi hänen sosiaalisten taitojensa kehittämisessä.
- Varmista, että lapsesi syö päivän aikana monipuolisesti ja terveellisesti.
- Varmista, että lapsesi liikkuu ja leppää riittävästi.
- Lue lapsesi kanssa.
- Ole lapsellesi vanhempi ja aseta myös rajoja.
- Huolehdi, että lapsesi käyttää mediaa kohtuudella, turvallisesti ja vastuullisesti.
- Rakenna hyvä yhteistyö ja molemminpuolinen luottamus koulun kanssa.

Lähteenä mm. MLL:n Vanhempainnetti

Hyödyllisiä linkkejä

- Mannerheimin Lastensuojeluliitto mll.fi
- Suomen Vanhempainliitto vanhempainliitto.fi
- Väestöliitto vaestoliitto.fi
- Helsingiläisten vanhempainyhdistysten alueyhdistys Helvary ry helvary.fi

Helsinki

Kasvatuksen ja koulutuksen neuvonta

puh. 09 310 44986 arkisin klo 10–12 ja 13–15

s-posti: kasvatusjakoulutus@hel.fi

käyntiosoite: Töysänkatu 2 D, 00510 Helsinki

postiosoite: PL 51300, 00099 Helsingin kaupunki

puhelinvaiht. 09 310 8600 arkisin klo 8.15–16

edu.hel.fi/tervetuloakouluun

Seuraa meitä:

#HelsinkiOppii

@HelsinkiOppii

kasvatus ja koulutus

kasvatus ja koulutus

edu.hel.fi/tervetuloakouluun

Julkaisija Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.

Valokuvat Jefunne Gimpel Emilia Kangasluoma, **kuvittaja** Riku Ounaslehto,

painopaikka Grano Oy, 11/2020.

Oppaan tiedot tarkistettu lokakuussa 2020. Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Ajantasaiset tiedot edu.hel.fi/tervetuloakouluun ja koulujen kotisivuilla.